

Luni, 20 Iulie, 2026

†) Sfântul și slăvitul Proroc Ilie Tesviteanul

Iacob 5

¹⁰ Luați-i, fraților, drept pildă de suferință și de îndelungă-răbdare pe profeții care-au grăit în numele Domnului.

¹¹ Iată, îi fericim pe cei ce au răbdat: de răbdarea lui Iov ați auzit și deznodământul¹ Domnului l-ați văzut, că mult-milostiv este Domnul și îndurător.

¹² Dar înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați, nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ; ci Da-ul vostru să fie da și Nu-ul vostru să fie nu, ca să nu cădeți sub judecată.

¹³ Este vreunul dintre voi în suferință?: să se roage! Este cineva cu inimă bună?: să cânte laude!

¹⁴ Este cineva ntre voi bolnav?: să-i cheme pe preoții Bisericii, și ei să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului;

¹⁵ și rugăciunea credinței îl va mântui pe cel bolnav, și Domnul îl va ridica; și de va fi făcut păcate, i se vor ierta.²

¹⁶ Mărturișiți-vă așadar unul al-

tuia păcatele³ și rugați-vă unul pentru altul, ca să vă vindecați. Mult poate rugăciunea⁴ dreptului cea lucrătoare⁵.

¹⁷ Ilie era un om asemănător cu noi la fire; și'n rugăciune s'a rugat să nu plouă, și timp de trei ani și șase luni n'a plouat pe pământ.

¹⁸ Și s'a rugat din nou, și cerul a dat ploaie și pământul și-a odrăslit roada sa.

³ Prin particula „așadar”, versetul 16 este concluzia celor trei care-l preced și nu poate fi despărțit de versetul 14, cu care devine paralel: așa cum cei împovărați de boală trebuie să meargă la preoții Bisericii spre a se vindeca (prin Taina Maslului), tot astfel cei împovărați de păcat trebuie să meargă la preoții Bisericii spre a se vindeca (prin Taina Mărturisirii). Dacă'n vremea Vechiului Testament, când nu exista preoție harică, omul I se mărturisea numai lui Dumnezeu (cf. Ps 135, 1: „Mărturișiți-vă Domnului”), în împărăția Noului Testament intervine preoția ca Taină mijlocitoare, prin care se obține iertarea păcatelor (vezi și In 20, 23). În textul de față, „unii” sunt penitenții, „altora” sunt preoții (preoții putând fi și ei penitenți, ca unii ce se spovedesc între ei). De altfel, atât aici cât și în Ps 135, 1 (Septuaginta) se folosește unul și același verb: *exomologéo* = a (se) mărturisi.

⁴ Grecesul *déisis* înseamnă întotdeauna rugăciune de mijlocire; rugăciunea pe care o faci nu pentru tine, ci pentru alții.

⁵ = Activă; eficientă; în stare să producă efecte.

¹ Asupra bogăției semantice a cuvântului *télos* vezi nota de la Rm 10, 4.

² Versetele 14-15: text care, alături de cele de la Mc 6, 13 și Lc 10, 34, fundamentează Taina Sfântului Maslu.

19 Frații mei, dacă vreunul din voi se va rătăci de la adevăr și cineva îl va întoarce,

20 să știe el că cel ce l-a întors pe păcătos din rătăcirea căii lui își va mântui sufletul din moarte și mulțime de păcate își va acoperi.

Luca 4

22 Și toți Îl încuviințau și se mirau de cuvintele harului ce ieșeau din gura Lui și ziceau: „Nu este acesta oare fiul lui Iosif?...”.

23 Și El le-a zis: „Nici o'ndoială că-Mi veți spune zicala aceasta: Doctore, vindecă-te pe tine însuși!; pe toate câte-am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă-le și aici, în patria ta...”.

24 Și le-a zis: „Adevăr vă spun Eu vouă că nici un profet nu este bine primit în patria sa.

25 Și adevăr vă spun că multe văduve erau în Israel în vremea lui Ilie, când s'a închis cerul trei ani și șase luni, încât foamete mare a fost în tot pământul,

26 și la nici una din ele n'a fost trimis Ilie, ci numai în Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.

27 Și mulți leproși erau în Israel în vremea profetului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s'a curățit, ci numai Neeman Sirianul”.

28 Și auzind acestea, toți cei din sinagogă s'au umplut de mânie.

29 Și sculându-se, L-au scos afară din cetate și L-au dus până la sprânceana muntelui pe care le era zidită cetatea, ca să-L arunce jos.

30 Dar El, trecând prin mijlocul lor, S'a dus⁶

Tâlcuire

Nazarinenii s-au minunat de cuvântarea Domnului, însă tot n-au crezut: îi împiedica pizma, precum a arătat însuși Domnul.

Orișice patimă este potrivnică adevărului și binelui, însă zavistia mai mult decât toate, căci ființa ei o alcătuiesc minciuna și răutatea; această patimă este, dintre toate, cea mai nedreaptă și cea mai otrăvită și pentru cel care o poartă în sine, și pentru cel asupra căruia este îndreptată. În mic, ea se găsește la toți; omul pizmuiește îndeobște pe cei de o seamă cu el și mai mult încă pe cei aflați mai presus. Egoismul se întărește și zavistia începe să cuprindă inima.

⁶ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

Acest lucru nu e atât de chinuitor, atunci când și celui pizmaș îi e deschisă calea spre propășire; dar când această cale este închisă, și mai ales când este închisă de către cel față de care deja s-a încropit zavistia, imboldurile ei sunt deja de nestăvilit: este cu neputință de împăcat. Zavistia cere răsturnarea potrivnicului și nu se liniștește până ce nu va reuși cumva să facă asta, ori până când nu obține pieirea zavistnicului. Oamenii binevoitori, la care simțămintele de simpatie au întâietate asupra celor egoiste, nu suferă de pizmă. Acest fapt arată și celor care bolesc de pizmă calea spre stingerea ei. Aceștia trebuie să se grăbească a deștepta în sine bunăvoința, mai ales față de cei pe care îi pizmuiesc, și s-o arate prin fapte, iar zavistia se va domoli; încă puțină silință și ea, cu ajutorul lui Dumnezeu, se va stinge de tot. Lăsând-o însă în voia ei, te va chinui, te va usca și te va băga în mormânt, dacă nu te vei birui pe tine însuși și nu te vei sili să faci bine celui pe care îl pizmuiești.⁷

⁷ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.